

POLÍTICS A LA UNIVERSITAT. EL TREBALL DELS GÈNERES PERIODÍSTICS AMB FONTS DE PRIMERA MÀ

Xavier Ginesta Portet Universitat Autònoma de Barcelona Xavier.ginesta@uab.cat	Ramon Miravittlas Pous Universitat Autònoma de Barcelona Ramon.miravittlas@uab.cat
---	---

Resum

Aquesta comunicació té l'objectiu de presentar la metodologia que s'aplica a l'assignatura de Periodisme Especialitzat I (Polític), que imparteixen els professors Ramon Miravittlas (COM Radio) i Xavier Ginesta (*El 9 Nou*) a la Universitat Autònoma de Barcelona. Amb l'aplicació de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) i el plantejament socio-constructivista de l'aprenentatge universitari amb l'anomenat *Pla Bolonya*, alguns docents que imparteixen periodisme polític a la Universitat Autònoma de Barcelona van fer una aposta clara per poder explicar la realitat política i les seves institucions a partir de l'accés dels estudiants a les fonts de primera mà des de la mateixa universitat o amb sortides fora de l'aula. Per això, les pràctiques d'aquesta assignatura es fan amb les intervencions de diputats i diputades catalans a l'aula, la participació dels estudiants a les tertúlies reals del programa La Nit, de COM Radio i, finalment, la seva participació a la simulació parlamentària (SPC) que els serveis educatius del Parlament de Catalunya organitzen, des de fa cinc anys, amb la Universitat Rovira i Virgili (URV). Aquesta experiència no hagués estat possible sense la col·laboració activa entre el món professional, representant per COM Radio i l'Universitat Autònoma de Barcelona.

Text de la comunicació

Introducció

La universitat té tres funcions bàsiques: investigar, ensenyar i transmetre el coneixement a la societat. L'experiència metodològica de l'assignatura de Periodisme Especialitzat I (Polític) a la Universitat Autònoma de Barcelona que es presenta a continuació combina les dues últimes, amb el propòsit d'acostar dues realitats (universitat i política) que, tradicionalment, s'han mirat de reüll i, fins i tot, han viscut conflictes totalment oberts entre elles. Només cal veure el tractament periodístic que els diaris *El País* i *El Mundo* han fet dels casos Gürtel i CNI, respectivament, aquests últims temps per entendre el paper actiu dels mitjans de comunicació com a creadors del debat polític. Es tracta, doncs, d'una iniciativa plantejada des dels postulats de la teoria de l'assimilació (Ausubel, 1976) i les seves posteriors reinterpretacions socio-constructivistes (Vygotskki, 2001), que apropa els polítics a la Universitat i, a la vegada, treu de les aules els alumnes –futurs periodistes o comunicadors– per treballar amb fonts de primera mà i conèixer les institucions polítiques del país.

Aquesta comunicació, per tant, resumeix una de les noves metodologies aplicades, des de fa tres cursos, a l'assignatura de Periodisme Especialitzat I (Polític), de la llicenciatura de Periodisme, segons la qual els gèneres periodístics marcats curricularment s'han treballat amb la simulació de rodes de premsa reals de polítics professionals a la Facultat de Ciències de la Comunicació, la participació dels alumnes en programes de debat polític a la ràdio i, finalment, la participació d'alguns d'ells a les jornades de simulació parlamentària que organitzen els

Serveis Educatius del Parlament de Catalunya, juntament amb la Universitat Rovira i Virgili, una vegada s'ha acabat el curs acadèmic.

Precisament, la simulació és un mètode compatible amb els nous ensenyaments bastats en l'EEES, ja que "permet, a través de l'assumpció d'un rol actiu per part de l'estudiant, un aprofundiment de la vessant pràctica de la formació que rep i, amb ella, una fixació dels coneixements a través de l'aprenentatge d'actituds i habilitats a través de les tècniques que es despleguen" (Jaria, Oliveras i Roman, 2009). Actualment, la SPC és una experiència única a Catalunya iniciada ara fa cinc anys, però a nivell internacional es destaquen altres experiències similars amb estudiants universitaris. La simulació al Parlament del Québec (*Parlement Jeunesse du Québec*) va iniciar-se el 1960; la simulació del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees (*Moot Court*) es celebra anualment des de 1988, gràcies a la iniciativa d'uns estudiants de Dret de la Universitat de Munic, amb simulacions regionals que acaben davant del Tribunal Europeu; finalment, la simulació del Parlament Europeu *Simulation du Parlement Européen Canada-Québec-Europe* (SPECQUE) pretén proporcionar als estudiants canadencs i europeus una major comprensió dels mecanismes parlamentaris i promou les relacions internacionals entre aquests dos col·lectius (Roman i Oliveras, s.a.).

En els estudis de comunicació, la Universitat Autònoma de Barcelona ha estat pionera a Catalunya en desenvolupar simulacions o experiències similars d'aprenentatges fora de les aules, tant en l'àmbit local com internacional. Per una banda, a nivell internacional, el Gabinet de Comunicació i Educació i la Fundació Bancaja van idear el projecte Tahina-Can Bancaja l'any 2004; un projecte de caràcter anual que intenta fomentar l'interès de la comunitat universitària espanyola per les tradicions i les costums llatinoamericanes i estableix llaços entre estudiants de diverses universitats, institucions i mitjans de comunicació. Des del 2004 ja s'han fet projectes a Mèxic, Ecuador (2), República Dominicana, Cuba i Perú (Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació, UAB, 2008). També, l'Observatori de Periodisme en Internet de la UAB va començar l'any 2009 el projecte de ciberperiodisme *La UAB al Sàhara*.

Per altra banda, a nivell local, una simulació en l'estudi del periodisme local i comarcal (Aproximació als Mitjans Comarcals Catalans) ha estat presentada com a oferta de crèdits de lliure elecció a la llicenciatura de Periodisme des de fa tres anys. Durant una setmana, cinquanta estudiants fan visites professionals en diversos mitjans de comunicació comarcals catalans (*El 9 Nou*, *El 9 TV*, Grup Segre, *Regió 7*, Televisió de Manresa, Canal Reus TV, *Viure als Pirineus*, Tarragona Radio, *La Veu de l'Ebre*, *Diari de Girona*, *El Punt...*) i centres culturals del nostre país (Centre de Lectura de Reus, Museu Episcopal de Vic, Casino de Manresa, Institut d'Estudis Ilerdencs...) per tal de desenvolupar productes periodístics reals (radio, televisió, premsa i Internet) segons els continguts tractats durant la setmana (Ginesta, 2008; Ginesta, Giral i Martínez, 2008).

Tant els continguts del projecte Tahina-Can Bancaja, els de *La UAB al Sàhara*, com els del projecte Aproximació als Mitjans Comarcals Catalans són presentats finalment en una sessió a l'Aula Magna de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB.

Objectius

L'objectiu general de l'experiència que presenta aquesta comunicació és l'aprenentatge de les rutines professionals del periodisme especialitzat en política usant fonts primàries, les mateixes que durant la resta de la jornada han marcat l'agenda dels mitjans de comunicació i les mateixes que es trobaran professionalment els alumnes quan deixin la Universitat i entrin en el món laboral. Ara bé, tot i l'objectiu general, apareixen també altres objectius específics: a) promoure el consum diari de mitjans de comunicació per part dels estudiants; b) afavorir el contacte entre estudiants i polítics dins d'un ambient professionalitzat, a vegades difícil de

trobar dins el maremàgnum teòric de l'Acadèmia; c) promoure la universitat com lloc de debat polític i, d) fomentar l'intercanvi multidisciplinar de coneixements entre estudiants de diverses universitats en el moment que es participa a la SPC.

Desenvolupament

El plantejament d'aquesta assignatura està inspirat en la funcionalitat dels aprenentatges. Des del socio-constructivisme s'apunta que si l'aprenentatge és funcional, llavors és molt fàcil fer-lo motivador per l'estudiant. Per tant, més enllà que un ensenyament sigui atractiu, aquest ha de permetre fer evolucionar els esquemes cognitius establerts pels alumnes. L'interès vers les aportacions dels altres i l'esforç que suposa ser conseqüent amb el treball i poder arribar a acords serà un punt de partida clau per a establir una relació subtil amb tot el bagatge cultural que l'alumne ha anat adquirint amb el temps. Els aprenentatges que parteixen de la pròpia persona, dels seus pensaments i experiències personals –aquí la importància de la simulació– permeten l'elaboració d'idees amb creativitat pel fet de ser pròpies i cada cop més elaborades entre les xarxes de significats (Ginesta, Giral, Martínez, 2008).

En l'experiència que presentem, l'accés dels estudiants a nous significats es produeix de tres maneres diferents: la visita de polítics a les aules, les estades dels estudiants als estudis de COM Radio (l'emissora té un conveni de col·laboració amb el Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació de la UAB) i, finalment, la tècnica de la simulació parlamentària coordinada conjuntament amb altres universitats catalanes i els Serveis Educatius del Parlament de Catalunya.

Els polítics a l'aula

En quant al primer aspecte, les visites de polítics a la universitat són possibles gràcies a comptar amb sis hores de classe setmanals (dues sessions de tres hores) durant un semestre i dos professors, repartint les seves funcions entre les hores de teoria i de pràctica. D'aquesta manera, mentre un professor s'encarrega de la planificació de les visites dels polítics i la correcció de les pràctiques, l'altre professor pot impartir els coneixements teòrics que marca el currículum de l'assignatura i que, posteriorment, es posaran de relleu en les sessions pràctiques.

Així doncs, la idea principal és que les pràctiques avaluables d'aquesta assignatura es treballin usant fonts primàries (polítics) en tot moment. Durant el curs, entre vuit i deu polítics, principalment catalans (diputats, expresidents, exconsellers, consellers...), passen per la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB per simular una roda de premsa real, talment com les que donen al Govern, al Parlament o a les seus dels partits polítics. Aquest cop, però, els alumnes (futurs periodistes) seran els interpelladors. Les condicions amb què es realitza la roda de premsa, a més a més, són reals: s'ha de qüestionar sobre l'actualitat del dia –per això és important que es vingui a classe amb la premsa llegida–, un dels dos professors actua com a cap de premsa del polític –gestiona els torns de paraula i limita les repreguntes– i, per acabar, el polític actua simulant una situació real, no pas prenent el paper didàctic que moltes vegades han fet a la Universitat –prèviament, s'ha explicat al visitant quin ha de ser el seu comportament, és a dir, que no va a fer una conferència a estudiants, sinó que va a simular una situació real.

Durant els tres anys que fa que s'aplica aquesta metodologia han passat per la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB els polítics convergents Jordi Pujol, Pere Macias, Francesc X. Marimón, Carme Laura Gil o Irene Rigau; el líder d'Unió Democràtica de Catalunya, Josep M. Pelegrí; els socialistes Jesús Caldera, Caterina Mieres, Josep M. Rañé, Joan Ferran o Jordi Menéndez; els ecosocialistes Raül Romeva, Dolors Camats, Maria Mercè

Claramunt o Salvador Milà; els política d'Esquerra Republicana de Catalunya Joan Tardà, Anna Simó i Marina Llançana; els populars Francesc Vendrell, Montserrat Nebrera, Antoni Bosch o Joan López i, finalment, els representants de Ciutadans-Partido de la Ciudadania Esperanza Garcia i Josep Domingo.

Durant la roda de premsa, mentre un professor modera els torns de paraula, l'altre s'encarrega de prendre notes sobre el comportament dels alumnes davant del visitant. D'aquesta manera, no només s'aprofita i s'avalua el resultat escrit de l'explotació posterior del material, sinó que també es treballa i es corregeix la manera com cada estudiant s'enfronta a la pregunta (tracte amb el convidat, impostació de la veu, documentació, estructura de la pregunta...). El professor que ha fet les correccions en aquella sessió, posteriorment farà les apreciacions personalitzades a cada estudiant durant la sessió de teoria.

L'explotació escrita del material és l'altre gran utilitat pedagògica extreta de la roda de premsa. Generalment, es preparen tantes rodes de premsa com gèneres periodístics es volen treballar (beu, notícia, crònica informativa, crònica d'ambient, retrat, anàlisi i editorial) i, fins i tot, s'adapta el tipus de gènere que s'encarrega als estudiants al perfil del protagonista que visita la Facultat. Per exemple, el gènere del retrat o altres bastats en el "periodisme de ploma" es treballen amb perfils marcats, sigui amb els expressius Joan Tardà (ERC) o Montserrat Nebrera (PP) o amb el sempre políticament correcte, Josep M. Pelegrí (UDC). No obstant, també s'han repetit gèneres, segons la dificultat pels estudiants i l'interès que té el professor per corregir determinats errors generalitzats en una pràctica anterior. Els gèneres que porten més temps d'elaboració, com l'entrevista i el reportatge, s'encarreguen als estudiants a principi de curs i es dóna un marge per la seva elaboració.

Participacions a programes de política reals

En segon lloc, els estudiants han participat, com a públic (passivament) o com a tertulians (activament), del programa *La Nit* de COM Radio, on també han hagut d'interpel·lar els polítics. El presentador del programa (Ramon Miravitllas) és un dels dos docents de l'assignatura. Durant aquests tres anys, s'han provat diversos formats: des de muntar un debat entre tres polítics (Carme Laura Gil, Jordi Menéndez i David Minoves) i tres estudiants, una entrevista entre tres estudiants i un líder polític (Cayo Lara) o, finalment, la participació activa dels estudiants com a públic en els minuts finals d'una tertúlia d'actualitat política (Irene Rigau, Montserrat Nebrera i Caterina Mieres; Jesús Caldera, Pere Oriol Costa i Xavier Ginesta). Aquest últim format fins i tot s'ha posat en escena a la mateixa universitat o a l'Oficina del Parlament Europeu de Barcelona (Aula Europa), desplaçant els equips de COM Radio a l'exterior del recinte.

Una de les principals avantatges d'aquest tipus d'experiències és que, després del programa s'intenta que els polítics tinguin temps de comentar el què han dit amb els estudiants i practicar el famós *off de record*, moment que és present sempre en la pràctica periodística i cal saber explicar com explotar posteriorment. Finalment, quan han marxat els polítics de l'estudi, el professor Ramon Miravitllas aprofita per reunir els estudiants i fa les valoracions tècniques i periodístiques més rellevants per tal que els alumnes entenguin els punts més destacats que s'han produït durant el desenvolupament del programa.

Simulacions parlamentàries interuniversitàries. El Parlament Universitari 2009

Finalment, en tercer lloc cal destacar la participació a les simulacions parlamentàries que organitza el Parlament de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. Aquestes simulacions, que ja han estat objecte d'altres comunicacions a congressos d'innovació docent (Jaria, Roman i

Oliveras, 2009) s'han incorporat al curs de Periodisme Especialitzat I (Polític) a partir d'aquest any 2008-2009. Durant el curs 2007-2008 es va participar a la simulació de forma experimental i sense que els alumnes assumissin un paper actiu com a periodistes.

Cal destacar, però, que la SPC parteix d'un projecte inicial d'un grup de recent llicenciats de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona que, havent participat a l'edició que la SPECQUE va fer a Barcelona, van decidir crear una associació per promoure aquest tipus de simulacions al Parlament de Catalunya. Així, el 2003, va néixer la XIC (Xerrades Interuniversitàries de Catalunya), que va tardar dos anys a preparar la primera simulació al Parlament de Catalunya, des que es va presentar el projecte inicial fins que va començar la setmana de simulació (Roman i Oliveras, s.a.).

Un dels elements bàsics de la SPC és la pàgina web –des de fa dos anys a través de la plataforma virtual Moodle–, que permet als estudiants de les diverses universitats inscriure's al grup parlamentari més afí per participar de la simulació –tot i tenir noms de colors (taronja, groc, roig, blau, verd i lila), representen les diverses ideologies polítiques que hi ha a la cambra catalana–, fer comentaris al fòrum i descarregar-se els documents necessaris per participar de l'experiència (projectes de llei, informes, la premsa diària de la simulació...).

Ja en període vacacional pels estudiants és quan es convoca la setmana de simulació al Parlament de Catalunya, amb la composició dels grups polítics que s'han esdevingut a través de les votacions virtuals dels estudiants inscrits a l'activitat. A l'any 2009, com s'ha comentat anteriorment, la novetat va ser la inclusió de la simulació periodística i durant cinc dies (13-17 de juliol de 2009), cinc estudiants de Periodisme Especialitzat I (Polític) de la UAB van participar com a periodistes a aquesta activitat interuniversitària, juntament amb altres estudiants de Periodisme. En l'edició del 2009, 86 estudiants de vuit universitats catalanes (Universitat Rovira i Virgili, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat de Lleida, Universitat Pompeu Fabra, ESADE i Universitat Abad Oliva) van prendre part d'aquesta simulació que té l'objectiu de reproduir, en el període d'una setmana, tots els moments més importants de la vida parlamentària catalana durant una legislatura: elecció de la Mesa del Parlament, investidura del President de la Generalitat, treball de comissions (legislatives i d'estudi), mocions de censura i qüestions de confiança i, finalment, debat i votació en el ple d'una llei treballada en comissió. Totes aquestes activitats es fan a les sales del Parlament i, finalment, el ple de l'últim dia (on es sotmet a votació la llei que s'ha treballat a la comissió legislativa) es realitza al Saló de Sessions amb la presidència d'una Mesa formada per diputats reals. Aquest any van ser: Lluís M. Corominas (CiU), actuant com a M. H. President del Parlament; Joan Morell (CiU), Patricia Gomà (ERC), Josep Casajoana (PSC-CpC), Rafael López (PP), Lluís Postigo (ICV-EUiA) i Antonio Robles (Grup Mixt).

La feina dels estudiants de periodisme en aquesta simulació va ser la d'elaborar dos diaris ficticis, un de tendència progressista (*El Progrés*) i un de conservadora (*El Correo*), que reflectien diàriament el què estava passant a la simulació. Els estudiants de Periodisme van crear dues redaccions que van cobrir totes les informacions derivades de la simulació, a la vegada que els estudiants que participaven com a diputats a la simulació van haver d'establir els mecanismes necessaris per poder dialogar amb aquestes redaccions (rodes de premsa, gestió d'entrevistes, *off de records*, gestió d'exclusives...). L'experiència ha permès explicar, a tots els diputats simulats, les vinculacions entre dos móns claus a la societat actual i les sinèrgies que es creen entre aquests: política i mitjans de comunicació.

La simulació s'acompanya d'un dia de compareixences reals amb un membre de cada grup polític representant al Parlament de Catalunya –similar a l'experiència que els alumnes de

Periodisme Especialitzat I van tenir durant el curs acadèmic–, dia que les redaccions es van unificar i es van treballar els gèneres periodístics en un únic producte talment com s’ha fet a les classes del curs de Periodisme Especialitzat I. Aquest any, el producte unificat es va titular *El Correu Progressista* i es va elaborar amb informacions provinents de les compareixences dels diputats Felip Puig (CiU), Joan Ferran (PSC-CpC), Rafael López (PP), Patrícia Gomà (ERC), Lluís Postigo (ICV-EUiA) i Albert Rivera (Grup Mixt, Ciutadans-Partido de la Ciudadania) i, també, amb la presència dels alumnes de Periodisme a les rodes de premsa oficials del Parlament de Catalunya d’aquell dia: Albert Rivera, Dolors Montserrat (PP), Dolors Camats (ICV-EUiA), Anna Simó (ERC) i David Pérez (PSC-CpC). Cal destacar la importància que aquest any va tenir el fet que, la setmana de simulació va coincidir amb la que es va fer públic el nou model de finançament autonòmic i es va celebrar el Consell de Política Fiscal i Financera (15 de juliol de 2009) on es va donar llum verda a l’esmentat model. Per tant, l’agitació que va hi va haver al Parlament gràcies a la transcendència de la notícia va permetre que els estudiants poguessin disposar d’un gran volum d’informació per elaborar els seus productes periodístics.

Conclusions

Després de tres anys portant a terme la visita de polítics a les aules de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona i la participació dels estudiants a La Nit, de COM Radio, s’han pogut constatar diversos aspectes en relació a l’ensenyament del periodisme polític. A continuació se’n detallen els més importants:

En primer lloc, el treball amb fonts primàries a les hores de pràctica possibilita un major grau de motivació dels alumnes a l’hora d’enfrontar-se a l’assignatura de Periodisme Especialitzat I (Polític), ja que consideren que d’aquesta manera “sí que fan periodisme”, sensació que no tenen quan han de treballar altres assignatures totalment teòriques. El fet que, en tres anys que fa que s’aplica aquesta metodologia el grup sempre hagi estat ple –sent una assignatura que, tot i ser obligatòria en el pla d’estudis, cada alumne ha de triar-ne l’especialització (Societat, Política, Economia o Cultura)–, pot ser un indicador de l’èxit d’aquesta manera de plantejar la docència.

En segon lloc, aquesta metodologia també conté un component selectiu: la necessitat que tenen els alumnes d’enfrontar-se, des del primer dia, amb la dialèctica d’un polític professional permet destriar ràpidament, per una banda, aquells alumnes que presenten més aptituds en l’especialitat i, per l’altra, aquells a qui cal prestar una atenció més personalitzada. Cal constatar que, en aquests tres anys, cap dels alumnes que a l’inici del curs havia manifestat la seva por a aquest tipus de situacions ha mantingut el mateix posicionament al final.

En tercer, lloc, la utilització de recursos reals a l’hora de plantejar l’assignatura –interacció social, aprenentatge col·laboratiu i mètode de la simulació– permet correccions més acurades a cadascun dels alumnes i, d’aquesta manera, també s’aconsegueix una correlació més forta entre el què s’ensenya a la Universitat i el què es demana, professionalment, a les redaccions dels mitjans de comunicació. No s’ha d’oblidar que, l’assignatura Periodisme Especialitzat I s’imparteix al segon semestre de Tercer de Periodisme, mesos abans que els alumnes comencin a fer pràctiques professionals als mitjans de comunicació. És a dir, tal com apunten Jaria, Oliveras i Roman (2009), “el coneixement del funcionament de les institucions i la posada en pràctica dels coneixements adquirits són elements que contribueixen a motivar l’estudiant i a superar les llacunes de contextualització i comprensió que pot tenir en relació a altres disciplines que cursa a la seva carrera universitària”.

En quart lloc, posar de manifest la necessitat d’ampliar, de cara a futures edicions, la simulació periodística al Parlament de Catalunya amb la presència d’estudiants que treballin amb mitjans

audiovisuals (ràdio i televisió). Tot i les dificultats logístiques que comportarà, les rutines de la producció audiovisual són diferents que les de la premsa i, per tant, no es pot considerar que la simulació està completa si no es poden treballar els diversos mitjans. Aquest serà un repte, però també una atracció més de cara a noves edicions de la SPC.

En cinquè lloc, destacar que aquesta assignatura posa de relleu la importància que té la vinculació del coneixement de la Universitat amb el món laboral, ja que aquest tipus d'iniciatives no serien possible sense comptar amb un *partner* professional (COM Radio) que donés cobertura a determinades activitats, com les sortides a la ràdio, que són importants per poder explicar als alumnes el funcionament de les rutines professionals o posar-los a ells en una situació absolutament real, amb la seguretat de tenir els professors al costat per corregir les errades que hi pugui haver i comentar, *in situ*, el resultat de l'exercici.

Finalment, la interacció entre els estudiants i els polítics en un ambient que no està condicionat per les rutines d'un mitjà de comunicació professional, sinó que moltes activitats es fan emmarcades d'un ambient universitari (sigui a l'aula d'una facultat o al Parlament), permet rescatar la política del descrèdit, el determinisme econòmic i la banalització dominants, per alçar-ne una anàlisi crítica –com és d'esperar d'una assignatura a la Universitat– i a la vegada recuperar una de les dimensions més nobles del ser humà.

Bibliografia

- Ausubel, D.P. (1976). *Psicología educativa: un punto de vista cognoscitivo*. Mèxic: Trillas.
- Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació (2008). *Memòria del Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació 2006-2007*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació.
- Ginesta, X. (2008). Aproximació als mitjans comarcals catalans. Una experiència educativa per als estudiants de periodisme. *Anàlisi. Quaderns de Comunicació i Cultura*. Núm. 36. p. 237-240.
- Ginesta, X.; Giral, E.; Martínez, J. (2008). Aproximació als mitjans comarcals catalans. Una experiència sobre el terreny. Comunicació a les V Jornades d'Innovació Docent de la UAB. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, 17 i 18 de setembre de 2008
- Fréchette, C. (2005). Triumvirate: A North American Interparliamentary Innovation. *Canadian Parliamentary review cover*. Vol. 28, núm. 3. p. 49-51.
- Jaria, J.; Oliveras, N.; Roman, L. (2009). 'Práctica parlamentaria' y 'Parlament Universitari', dos experiencias complementarias de simulación en Derecho constitucional. Comunicació presentada al I Seminario de Innovación y Calidad Educativa en Derecho Constitucional. Madrid, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales. 17 de juny de 2009.
- Roman, L.; Oliveras, N. (s.a.). La simulación parlamentaria como ámbito interuniversitario de aprendizaje. *Servei de Recursos Educatius. Aula futura*. Universitat Rovira i Virgili. A <http://www.sre.urv.es/web/aulafutura/php/fitxers/639.pdf> [Data de consulta: 17 de juliol de 2009].
- Vygotskii, L.S. (2001). *Psicología pedagógica. Un curso breve*. Buenos Aires: Aique.

Qüestions i/o consideracions per al debat

L'aplicació de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) obligarà el reciclatge dels docents i demanarà la necessitat de crear un ambient motivador pels estudiants a les aules. Per això, és important tractar com l'EEES ha de plantejar els seus ensenyaments perquè siguin motivadors i quines noves metodologies cal aplicar. En aquest sentit, aquesta experiència de l'assignatura de Periodisme Especialitzat I (Polític) ens pot fer qüestionar la viabilitat d'una nova manera de plantejar les assignatures pràctiques dels futurs graus i màsters oficials de Ciències de la Comunicació, usant l'interacció social i la simulació com a bases de l'aprenentatge. L'EEES, plantejat des d'un punt de vista socio-constructivista en determinats aspectes, constitueix un camp de proves important per aquest tipus de metodologies basades en el contacte Universitat-societat civil.